

Pedagógusok Lapja

2020. JÚNIUS–JÚLIUS

A PEDAGÓGUSOK SZAKSZERVEZETE HÍRLAPJA ÉS HÍRLEVELE / ALAPÍTVÁ: 1945-BEN / LXXVI. ÉVFOLYAM

3.
oldal

Pedagógusnap

TISZTELT OLVASÓK!

Tájékoztatjuk Önöket arról, hogy a Pedagógusok Lapja a veszélyhelyzet miatt határozatlan ideig nem jelenik meg nyomtatott formában. De továbbra is készülnek havonta friss összeállítások, amelyek elérhetők a Pedagógusok Szakszervezete honlapján (pedagogusok.hu). Ott megtekinthetik, sőt le is tölthetik az aktuális és a korábbi lapszámokat. Megértésüket köszönjük!

Köszöntjük a pedagógusokat! Különleges iskolai félév ért véget, világjárvány fenyegetett öt kontinenst, és a vírus még köztünk van. A helyzet próbára tett minden szakembert, a tanítókat, tanárokat, óvodapedagógusokat, az oktatás, a nevelés segítőt, a gyógypedagógusokat, a gyermekvédelemben dolgozókat. A Pedagógusok Szakszervezete idén is odaítélte pedagógusnap kitüntetését, de a budapesti országos irodában most elmarad az ünnepség. Megérdemli a pihenést a közoktatás valamennyi szereplője, a felsoroltak, sőt a gyerekek és a szülők is. Az nem biztos, hogy a nyár a pedagógusok számára nagyobb kikapcsolódást jelent, hisz az óvodáknak legfeljebb két hét zárvatartás engedélyezett, és az iskolák talán a szokásosnál is több tábort szerveznek, hogy ezzel is segítsék a családokat, mert a szülők egy része nem tudja kivenni évi rendes szabadságát. Bár a járvány enyhült Magyarországon, a következő tanév sem lesz a régi: a szakképzésben nyárra tervezett változások (lapzártánkkor érvényes hivatalos közlések szerint) életbe lépnek, és az új Nemzeti alaptantervet is bevezetik szeptembertől. A PSZ őszi tervezési kitüntetések ünnepélyes átadását.

Tartalom

JÚNIUS	2
Köszönet pedagógusnapra	3
Pedagógusnap kitüntetések	4
Visszatért a rend az óvodákban, kinyitottak az iskolák, de maradt a digitális oktatás	5
Óvodák vírus idején – anomáliákkal.....	6
Tanév vége, ügyeletek.....	7
A PSZ levele az operatív törzshöz	7
Pozitívan értékelte az érettségit a Pedagógusok Szakszervezete.....	8
Sokan vettek részt az érettségiben	9
Óvatos nyitás	9
Szakképzés – a PSZ további követelése	10
A szakképzésben dolgozók minősítéséről	10
Újratervezés az oktatásban a COVID–19 után.....	11
Szülők: Soha vissza nem térő lehetőség.....	12
Előnyünkre is fordíthatjuk a digitális oktatást.....	13
Tanulás nyáron – vagy szórakozás?	14
Tanulókártya-projekt	15
Sok a bántalmazás – iskolában és online is.....	16
Döntött a Kúria: ki kell fizetni a kártérítést a gyöngyöspatai roma diákoknak	17
Iskolabusz.....	17
Az OH önkényesen dönt a beiskolázás halasztásáról	18
Kinek jár a csecsemőgondozási díj?	20
Üdülés Balatonbogláron és Harkányban.....	23

Kedves Olvasók! Halálhírek – helyszűke miatt – csak a PSZ megyei, városi, járási tisztviselőiről tudunk megjelentetni a lapban. *Megértésüket köszönjük.*

Kedves Olvasók! A Pedagógusok Lapja bármely oktatást érintő témában várja az Ön véleményét is. Írását küldje el a pedlap@pedagogusok.hu e-mail-címre. *A szerkesztőség*

Ön feliratkozott arra a címlistára, amelyet nyilvántartunk a Pedagógusok Szakszervezete Pedagógusok Lapja hírlapja és hírlevele havi rendszerességgel kiküldésére. Adatai biztonságra fontos számunkra, ezért személyes adatai védelmében, melyekkel Ön megbízott minket, az Európai Parlament és az Európai Tanács 2016. április 27-én meghozott, 2018. május 25-től életbe lépő 2016/679. rendelkezése alapján értesítjük, hogy szeretnénk tájékoztatni frissített Adatvédelmi tájékoztatónkra. Adatvédelmi tájékoztatónk/szabályzatunkat mindig megtalálja a www.pedagogusok.hu/dokumentum/54 oldalon. Rendszeres hírlevelünkkel/lapunkkal mindig szívesen tájékoztatjuk legújabb akcióinkról, újdonságainkról, programjainkról. Adatai eredetileg is jogszerűen kerültek hozzánk, rendelkezésünkre bocsátotta abból a célból, hogy híreinkről stb. értesíthessük Önt. Amennyiben nem szeretne tőlünk Pedagógusok Lapja hírlapot és hírlevelet kapni, a hozzájárulását bármikor visszavonhatja e-mail küldésével a pedlap@pedagogusok.hu címen, illetve postai úton a Pedagógusok Szakszervezete 1068 Budapest, Városligeti fasor 10. címen, ami a kezelt felhasználói adatok törléséhez vezet.

Pedagógusok Szakszervezete

IMPRESSZUM

PEDAGÓGUSOK LAPJA ■ A Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) hivatalos hírlapja és hírlevele

Főszerkesztő: Varga Stella ■ Technikai szerkesztő: Márfiné Bécsi Erika ■ Szerkesztőbizottság: Balogh Éva Heves megyei elnök, Földváriné Jenyes Katalin Jász-Nagykun-Szolnok megyei elnök, Varga Stella ■ Szerkesztőség: 1068 Budapest, Városligeti fasor 10. ■ Telefon: +36 1 322-8453 ■ Kiadja a Pedagógusok Szakszervezete, 1068 Budapest, Városligeti fasor 10. ■ Központi telefon: +36 1 322-8453 ■ Felelős kiadó: Szabó Zsuzsa elnök ■ Internet: www.pedagogusok.hu; e-mail: varga.stella@pedagogusok.hu ■ Terjeszti a Pedagógusok Szakszervezete ■ Index: 26651 ISSN 0133-2260

Június első vasárnapjára

Köszönet pedagógusnapra

Az első szó a köszöneté, amiért a pedagógusok – az oktatás valamennyi dolgozójával együtt – a 2019–2020-as tanévben is bebizonyították: nem mindennapi körülmények között is hivatásukat, a gyermekek jövőjét tekintik legfontosabbak. A Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) köszönti őket és köszönetet is mond nekik pedagógusnapon.

Tavaly őszre egyértelművé vált, hogy a kormány nem kívánja teljesíteni a Pedagógusok Szakszervezetének évek óta hangzott követelését, a béremelést. Ezért elkerülhetlenné vált az országos tüntetés. Fekete esernyőkkel emlékeztettük a kormányt arra, hogy a budapesti Kossuth téren 2016-ban elhangzott követelések továbbra is jogosak. Sőt, a kormány a társadalom jövőjét veszélyezteti, amikor tétlenül nézi a tanárok alacsony bérét, miközben tudja: a fiatalok számára ez a pálya – szakmai és anyagi megbecsülés nélkül – egyáltalán nem vonzó, így rövidesen nem lesz, aki tanítsa a gyerekeket. Az idei tanévben sztrájkbizottságot is alakítottunk, de – szintén hivatástudatból – fel kellett függeszteni a tárgyalásokat, mert az egész világ változott meg körülöttünk a koronavírus-járvány miatt.

A pedagógusok, az oktatásban dolgozók egy márciusi hétvége alatt álltak át a távoktatásra, több helyen eszközök, módszertan és tudás nélkül. Van, aki sírógörcsöt, más dührohamot kapott, pályaelhagyással fenyegetőzött, majd március 16-án, hétfőtől tette a dolgát. Jól vagy rosszul, sikerrel vagy kudarccal, de ki-tartottak mindahányan, mert a pedagógusoknak a gyermekek tanítása volt a legfontosabb.

Nem tudunk felsorolni mindenkit, aki maradék erejét összeszedve próbálta azt, amit azelőtt még sohasem: távoktatott, miközben tanulta, mi az a digitális platform, segített kétségbeesett kollégáinak, ha kellett, szájmazskot varrt, időseket gondozott. Tanárok üzentek iskolák ablakaiban diákjaiknak, mennyire hiányoznak. Az óvónők „online” meséltek, „offline” aggódtak, dajkák bábokat varrtak, mások takarítottak. A szakképzést folytató iskolák próbálták átadni a tudást, amelyet egyébként csak a gyakorlatban lehet. Közben a szakképzés tanárai tudják: közalkalmazotti státuszukat elveszítve esetleg megalázó béralku és ki tudja, mi vár még rájuk.

A tanévet a „maszkos” érettségik, a szakmai vizsgák zárták-zárják le. Ez a rendkívüli helyzet ismét bebizonyította: a kormány, a társadalom, a szülők minden körülmények között számíthatnak az oktatás dolgozóira, a pedagógusokra, akik tanítványaikat még sohasem hagyták cserben!

Több szempontból is rendkívüli volt tehát a mögöttünk hagyott tanév. Nehéz volt pedagógusoknak, diákoknak és a szülőknek is. Egyelőre a köszönetnek van itt az ideje, az ünneplés megint elmarad. Igaz, nem először.

A Pedagógusok Szakszervezete – a tanárok, a tanítók, az óvónők, gyógypedagógusok, nevelést-oktatást segítőik, az oktatás valamennyi dolgozója nevében – nem alamizsnát, nem bérpótlékot kér, hanem hivatáshoz méltó fizetést! Tetteikkel szolgáltátok rá erre mindannyian.

László Judit
Pedagógusok Szakszervezete

Eötvös József-émlékérem

Pedagógusnapon köszöntünk minden pedagógust az óvónőktől a tanítókon, tanárokon át az egyetemi oktatókig! A Pedagógusok Szakszervezete az általa alapított kitüntetés adományozásával a szakszervezetért végzett kimagasló teljesítményt ismeri el. A kitüntetést 1992-ben alapította a PSZ, mindenképp azért, hogy a hosszú ideig eredményesen dolgozó tisztségviselőket elismerésben részesítse. Idén, 2020-ban az Eötvös József-émlékérem egy fokozattal bővült, vagyis bronz, ezüst, arany, gyémánt és vas elismerés is adományozható. Az arany, gyémánt és vas fokozatú kitüntetéseket az országos központ adja át, a többi a megyei szervezetek vezetői. A járványhelyzetre való tekintettel a központi átadó ünnepséget ősszel tartják meg a PSZ budapesti országos irodájában. A megyei szervezetek többsége később dönt az elismerésekről. Magyarországon 1952. június 7–8-án ünnepelték először a pedagógusnapot, s ez alkalomból adták át a kiváló tanítói és tanári okleveleket, később kitüntetéseket az ország legjobb pedagógusainak. 1993 és 2012 között a tanárok, oktatók kitüntetése január 22-én, a magyar kultúra napján történt. 2013-tól ismét június első vasárnapjához kötődően adják át az oktatást, pedagógiai munkát jutalmazó állami elismeréseket is.

Pedagógusnapi kitüntetések

GYÉMÁNT FOKOZAT:

Mihályi Gyula (Székesfehérvár), középiskolai tanár, alapsz. titkár, középiskolai bizottság volt vezetője, városi titkár, jelenleg a szakképzési centrum PSZ-képviselője, kongresszusi küldött; **Nemes Lászlóné** (Szolnok), nyugdíjas, a megyei nyugdíjastagozat vezetője, a PSZ Országos Nyugdíjas Tagozatának íb-tagja, kongresszusi küldött, valamint az esztétikai bizottság tagja.

ARANY FOKOZAT:

Dallos Andor Lászlóné (Szilvásvárad), tanítónő, járási titkár, megyei íb-tag; **Deméné Gulyás Rozália** (Csurgó), tanár, járási titkár; **Fain Józsefné** (Hatvan),

óvodapedagógus, szakvezető, alapsz. titkár, járási titkár, megyei küldött; **Galambos Margit Éva** (Ócsény), igazgatóhelyettes, megyei íb-tag; **Juhász-né Kiss Katalin** (Székesfehérvár), óvodapedagógus, fejlesztőpedagógus, alapsz. titkár; **Kelemenné Valiskó Mária** (Eger), mentálhigiénés segítő, volt körzetbizottság-vezetőségi tag; **Májerné Bognár Ágnes** (Székesfehérvár), általános iskolai tanár, alapsz. titkár; **Orosz Tiborné** (Budapest), nyugdíjas, kerületi nyugdíjastagozat-vezető; **Tóth Józsefné** (Nagykanizsa), gyógypedagógus, alapsz. titkár; **Tuza Lajos** (Borsodszentgyörgy), tanító, gyermekvédelmi felelős, alapsz. titkár, volt megyei küldött.

Eötvös József-émlékplakett kitüntetés, 2020

Az Eötvös József-émlékplakettet alapítása, 2000 óta adományozza a Pedagógusok Szakszervezete. Idén azok a tankerületi központok kapják, amelyek a legtöbbet teszik az oktatási-nevelési intézmények színvonalas fenntartásáért, eredményes működéséért, s ahol a szakmai és munkavállalói érdekeket egyaránt figyelembe veszik. A rangos kitüntetést a Kelet-Pesti Tankerületi Központ és a Külső-Pesti Tankerületi Központ nyerte el.

KELET-PESTI TANKERÜLETI KÖZPONT

A Kelet-Pesti Tankerületi Központtal a megalakulása óta harmonikus az együttműködése a Pedagógusok Szakszervezetének. Az igazgató és szakmai helyettese számára is fontos a korrekt közös gondolkodás és munka, a helyi érdekegyeztetés folyamatos működtetése. A kollektív szerződést első között sikerült megkötni, többfordulós tárgyalás után, mindkét fél számára fontos biztosítékokkal. A szakszervezet minden igazgatói értekezletnek meghívottja, így a tájékoztatás pontos és

KÜLSŐ-PESTI TANKERÜLETI KÖZPONT

A Külső-Pesti Tankerületi Központ a 2016. június 10-i kormányrendelet megjelenését követően a XVIII., a XIX. és a XX. kerületi állami fenntartású köznevelési intézmények fenntartójaként jött létre. Negyvenöt intézményben – általános iskolákban, gimnáziumokban – lát el köznevelési feladatokat, jelenleg 45 fővel.

Az egységként működő költségvetési szerv hatalmas erőfeszítéseket tett, tesz annak érdekében, hogy valamennyi hozzá tartozó nevelési-oktatási intézmény a lehető legjobban működjön. A közalkalmazottak munkakörülményeinek javítására törekednek: személyi és tárgyi feltételek biztosításával, a költségvetésben elfogadott eszközök beszerzésével, a gyógypedagógusok, pedagógusok számára meghatározott számú szolgálati lakás működtetésével, továbbképzési költség támogatásával, az előre egyeztetett és elfogadott túlmunka kifizetésével. Figyelembe veszik a helyi igényeket, amelyek kerületenként és intézményenként változnak,

Igazgató: Dr. Varjuné dr. Fekete Ildikó
Szakmai helyettes: Lengyel-Fehér Gyöngyi

megbízható. A jelzett problémákra azonnal reagálnak. A szakszervezet bármikor bármilyen kérdéssel fordulhat hozzájuk, mindig segítőkészen állnak rendelkezésükre. Döntéseiket a kollégák érdekeit szem előtt tartva hozzák meg. Jellemző munkájukra a korrekt jogalkalmazás, a törvényi előírások maximális betartása. A nevelési-oktatási intézményekben dolgozók élet- és munkakörülményeinek javítása is helyi intézkedésekkel megvalósítható.

Igazgató: Bak Ferenc

valamint humánus, rugalmas, következetes, határozott lépésekkel, nyílt kommunikációval segítik a nevelési-oktatási munkafolyamatot. Így történt ez legutóbb is, a veszélyhelyzet kihirdetését követően. Az igazgató önmagától és minden munkatársától az ellátandó feladatok terén teljes odaadást vár el. A törvényi előírások maximális betartását és betartatását alkalmazza, megbecsülést és tiszteletet váltva ki az intézményvezetőkől, általuk az intézmények pedagógusaiból, közalkalmazottjaiból is. Az intézményvezetők kinevezése során az igazgató felméri, figyelembe veszi a nevelőtestületek véleményét, így hozza meg döntését.

A munkavállalók érdekeinek legteljesebb figyelembevételével kötötték meg 2019. október 9-én a kollektív szerződést. A tankerület azóta is minden lehetőséget, fórumot biztosít a tagtoborzásra, az érdekképviselő fontosságáról számos előadást tarthattak a PSZ tisztségviselői.

Visszatért a rend az óvodákban, kinyitottak az iskolák, de maradt a digitális oktatás

Mivel a járványveszély mértéke érdemben csökkent, az óvodák és a bölcsődék vidéken május 25-étől, Budapesten június 2-ától visszatérnek a normális működési rendhez – jelentette be május 20-án Maruzsa Zoltán államtitkár.

Fotó: 24.hu

A bölcsődék és az óvodák nyáron is csak legfeljebb két hétre állhatnak le, erre azért van szükség, mert a szülők szabadsága sok esetben elfogyott.

A digitális munkarend az iskolákban a tanév végéig, június 15-éig érvényben marad. Ugyanakkor június 2-ától engedélyezik a tanárok és a diákok találkozását az iskolákban, így lehetőség lesz kiscsoportos konzultációra és egyéni felkészítésre, a lemaradók felzárkóztatására.

Június 2-ától változik a gyermekfelügyelet rendje is: nemcsak a kijelölt intézményekben, hanem minden iskolában gondoskodni kell a diákok felügyeletéről. A gyermekfelügyeleti rend fenntartását június 26-áig kéri az iskoláktól, intézményi hatáskörben napközis táborok is szervezhetők „az alapvető járványügyi szabályozások mellett”, és

addig biztosítják a diákoknak a tanév közben szokásos étkezést is. Hagyományos tanévzáró ünnepségek, ballagások nem lesznek, de „átgondoltan, kevesebb résztvevővel, akár az adott osztályok számára, a hagyományostól eltérő, az egyidejű tömeges jelenlétet mellőző módon” ezek és a bizonyítványosztás megszervezése is lehetséges.

A szakképzésben június másodikától az intézmények vezetői döntenek arról, hogy hogyan folytatják az oktatást. A szabályozás lehetővé teszi a tanév hátralévő részében az elmaradt gyakorlati képzés részleges pótlását, illetve a nyári szakmai gyakorlatok előkészítését és megvalósítását.

2020. június 16. napjától a gyermek- és ifjúsági táborok – napközis és ottalvós is – szervezhetők.

Óvodák vírus idején – anomáliákkal

Az áprilisban megjelent kormányrendelet értelmében kötelező volt óvodai és bölcsődei ügyeletet biztosítaniuk az önkormányzatoknak azokon a településeken is, ahol a koronavírus-járvány miatt bezárták ezeket az intézményeket. Egy csoportban legfeljebb öt gyermek lehetett. Több településen már a veszélyhelyzet kihirdetése óta gondoskodtak az ügyelet megszervezéséről, az említett szabály miatt azonban bővíteni kellett az ügyeletes intézmények körét. Ahogy teltek a hetek, egyre nagyobb lett az igény az óvodai ügyelet iránt, hiszen a kijárási korlátozás feloldását követően a szülők nagy része ismét munkába állt. Ugyanakkor erős aggodalom is érzékelhető volt. Május 20-án, bár a veszélyhelyzet még érvényben volt (lapzártánkkor is), de a járvány első hulláma már lefékeződött, a közoktatási államtitkár bejelentette, hogy ismét szokásos rendben működhetnek az óvodák – vidéken május 25-től, Budapesten június 2-től. (Bővebben az 5. oldalon.)

Fotó: MTI

Az ügyeleti lehetőséget kezdetben 3–4000 óvodás gyermek vette igénybe. Egyes településeken be sem zárták az óvodákat, de a létszám ott is erősen lecsökkent. Ez a szám lassan, de folyamatosan emelkedett, május közepén az óvodákban az ellátásra jogosult gyermekek tíz százalékának (ez kb. harmincezer óvodás gyermek) felügyeletét látták el.

A kormányzat tájékoztatása szerint az önkormányzati, az egyházi és a magánfenntartású intézmények esetében is úgy próbáltak enyhíteni a fenntartók terhein, hogy a veszélyhelyzetet megelőzően beíratott gyermekek létszáma alapján biztosítják az állami támogatásokat. Ha a gyereklétszám meghaladta a rendelet szerint számított kapacitást, akkor a polgármester kijelölhetett újabb intézményt, amely beszáll az ügyeletbe, sőt végső soron akár a márciusban elrendelt rendkívüli szünetet is visszavonhatta. Óvodai, bölcsődei férőhely mindenkinek kell, hogy jusson – hangsúlyozták.

A kormányzat azt is leszögezte, hogy mivel biztosított az óvodák és bölcsődék költségvetési támogatása, így forráshiány miatt egyetlen dolgozó munkaviszonya sem szűnhet meg az érintett intézményekben.

*

Ugyanakkor hírek érkeztek munkavállalói problémákról. Több helyen felajánlották az óvodapedagógusoknak, hogy segítsenek az idősgondozásban, ami nem jelentette azt, hogy kötelező, de a fizetés nélküli szabadság alternatívájaként jelent meg.

A Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) Komárom-Esztergom Megyei Szervezete hívta fel a figyelmet arra, hogy április 16-tól részmunkaidős, napi négyórás foglalkoztatásban alapszabályuknak csak a felét kapják meg a komáromi óvodákban dolgozó óvodapedagógusok. Az érdekképviselő szerint az önkormányzat mellőzte az egyeztetést, az óvodai dolgozók közalkalmazotti kinevezését mégis „közös megegyezéssel” módosították részmunkaidősre. Szatmári Márta megyei elnök szerint megalázó helyzetbe kerültek az óvodai dolgozók, miközben többen a járvány idején is gyermekfelügyeletet vállaltak, a védekezésben is segítenek, maszkokat varrnak, takarítják, fertőtlenítik az intézményeket.

Május elsejétől Ózdon is csökkent az óvónők fizetése, igaz, nem 50, hanem 25 százalékkal. A két városvezetés szinte ugyanazokkal az érvekkel indokolta a döntést: a megszorításokra azért volt szükség, hogy a dolgozók munkahelyét biztosítani tudják akkor is, ha néhány hónap múlva mégis rosszabbra fordulna a helyzet.

*

Verba Attiláné, a PSZ óvodapedagógiai tagozatának elnöke így nyilatkozott a veszélyhelyzeti állapotokról:

Az óvodapedagógusok végezték a munkájukat fegyelmetlenül, lelkiismeretesen, kitartással, rendületlenül, a hivatásuk iránti alázattal.

Nagy volt az összevisszaság, a bizonytalanság. Ahány önkormányzat, ahány fenntartó, annyiféle módon igyekezett megoldani ezt a rendkívüli helyzetet. Ki táppénzen volt, ki betegszabadságon, ki otthoni munkavégzés keretén belül látta el a feladatát, ki szabadságon volt, ki ügyeletet vállalt. A szabadságot és ügyeletet beosztották egymás között a kollégák, hogy a terhek arányosan osztdójanak. Tényleg csak azok gyermekei jártak óvodába, akik dolgoztak, akiknek dolgozniuk kellett értünk, mindannyiunkért. Az óvodapedagógusok nem hagyták magukra a gyerekeket és szülőket, segítettek mindenben.

Zárt online csoportokban ötleteket adtak, milyen verseket, meséket olvasanak, mit barkácsoljanak, milyen kinti és benti játéklehetőségek, videók vannak kisgyerekek számára. Segítettek, beszélgettek, nyugtatgattak. Lelki támaszt, megerősítést adtak, ami úgy kellett, mint egy falat kenyér. Neveltek, nevelünk összetartásra, együttműködésre, alázatra, megértésre, lemondásra, emberségre, segítőkészre, hazaszeretetre.

Ilt is működött a digitális távoktatás, csak kicsit másképp, mint az iskolában. Figyelembe vettük a korosztály sajátosságait, és aggódva, félve a bizonytalanságban, de dolgoztunk tovább. Mi is pedagógusok vagyunk, mint bármely más korosztályt nevelő-oktató kollégánk. Mi vagyunk az oktatás legelső láncszeme, de legalább annyira fontos, mint az összes utána következő.

(Forrás: mandiner.hu, népszava.hu)

Tanév vége, ügyeletek

Fotó: MTI

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma (Emmi) május közepén kiadott tájékoztatásából az derült ki, hogy összességében kevesen vették igénybe a tankerületek és a szakképzési centrumok által szervezett iskolai ügyeleteket, de az érdeklődés egyre növekedett – derült ki. A köznevelésben tanuló 1,2 millió diák közül a digitális oktatás kezdeti időszakában naponta 300–400-an vettek igénybe az iskolai felügyeletet, ám ez 2400 főre emelkedett.

A létszám és a részt vevő gyerekek is naponta változtak, cserélődtek. Azok, akik a napot az iskolában töltötték, ugyancsak az új munkarend szerint tanultak, mintha otthon lennének. Ezt nem lehetett másként szervezni, hiszen a gyermekek nem voltak mindennap ugyanazok, a szakos tanárok pedig a digitális oktatást végezték, a felügyeletet sok esetben egész nap ugyanaz a pedagógus, például egy kollégiumi nevelőtanár látta el, akinek nem az a feladata, hogy egy adott osztály adott tanulójának az aznapi tananyagot átadja.

Mint írták, az ügyeletes pedagógusok támogatták a tanulók felkészülését, segítették például, hogy használni tudják az informatikai eszközöket, felügyelték a házi feladatok elkészítését. Az ügyelet nem váltotta ki az otthoni tanulást.

A PSZ tud olyanról – ez persze nem általános –, ahol pedagógiai asszisztensek vagy napközis tanárok végezték a felügyeletet. De mivel az óraadók jelentős részével szerződést bontottak, nem is igen maradt a rendszerben olyan pedagógus, aki kizárólag napközis feladatot lát el.

A PSZ levele az operatív törzshöz

A Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) az érettségi vizsgákat követően írt levelet a kormány által a járvány elleni védekezésre létrehozott csoportnak, melyben javasolja, hogy az oktatásban érdekelt szereplők, különösen a tanulók, a szülők és a pedagógusok kapjanak tényeken alapuló és megnyugtató információkat az érettségi, majd a szakmai vizsgák lebonyolításának járványügyi hatásairól. A PSZ tanulmányozta a Magyar Orvosi Kamara (MOK) által közzétett, az érettségi lebonyolításával kapcsolatos javaslatot, melyben a MOK járványügyi adatfelvételt kezdeményezett az érettségi utáni időszakra.

(A javaslat linkje: https://mok.hu/public/media/source/KORONA-VIRUS/Erettsegi_EMMI-nek_0424.pdf)

A PSZ a jövőbeli intézkedések megnyugtató előkészítése érdekében kéri, hogy a kormány gondoskodjon a MOK által javasolt kérdőív kitöltetéséről – az érettségi, majd a szakmai vizsgák lezárultával – a diákok, tanárok, egyéb résztvevők körében. A kérdőív kitöltésének kézenfekvő eszköze lehet a digitális kommunikációra alkalmas E-Kréta rendszere. A MOK javaslata értelmében a kérdőív kitöltését – a lappangási időre figyelemmel – a vizsgák befejezését követően leghamarabb 2 héttel célszerű megkezdeni. A MOK mérlegelésre javasolta továbbá a pontosabb adatokat célzó utólagos tesztelést, mellyel kapcsolatban nem ismerjük a hatáskörrel rendelkező állami szervezetek hivatalos álláspontját. A PSZ tájékoztatást javasol a felmérések és a járványügyi adatok összevetéséről annak érdekében, hogy világossá váljon a vizsgák és a járvány esetleges kapcsolata, és következtetéseket lehessen levonni a jövőbeli intézkedések meghozatalához – így szól a 2020. május 12-én kelt levél.

* * *

Válasz lapzártánkig nem érkezett, és a PSZ-nek nincs tudomása arról, hogy folynának ilyen jellegű vizsgálatok. Igaz, a hivatalos adatok jelentős fertőzöttségi csökkenést mutatnak.

Fotó: MTI

Pozitívan értékelte az érettségít a Pedagógusok Szakszervezete

Fotó: mérce.hu

Betartották az egészségügyi szabályokat, és még arra is figyeltek, hogy inkább olyan anyagok szerepeljenek a kérdéssorban, amelyeket még a távoktatás előtt tanultak a diákok – így értékelte az idei érettségi megszervezését a Pedagógusok Szakszervezete.

A PSZ kezdettől fogva amellest érvelt, hogy az egészség, az élet védelme a legfontosabb, e fő szempont szerint kell megszervezni az érettségít. Megyei szervezeteiktől szerencsére semmilyen arra vonatkozó visszajelzés nem érkezett, hogy a vizsgák helyszínén ne biztosították volna a megfelelő felszereléseket, kesztyűt és maszkokat. Olyan visszajelzést viszont kaptak, hogy az érettségi elnök személye nem volt ismert az írásbeli vizsgák megkezdése előtt, ám ez semmilyen formában nem akadályozta a dolgozatok megírását.

A szakszervezet előzetesen megkérte azokat a kollégákat,

akik idősebbek, krónikus betegségben szenvednek vagy más okból veszélyeztetettnek érzik magukat, ne vállaljanak felügyelői munkát; azt tapasztalták, hogy erre lehetőséget is kaptak a pedagógusok, senkit sem kényszerítettek, hogy elvállalja a posztot.

A PSZ reméli, hogy ugyanilyen lehetőséget kapnak majd azok a diákok is, akik ősre halasztották az érettségít: nem éri őket semmilyen hátrány emiatt, valamint legalább olyan széles körben választhatnak a képzések közül, mint a tavasszal vizsgázó társaik. De emellett ugyanolyan fontos az is, hogy a „maszkos” érettségin szerzett bizonyítványt minden esetben teljes értékűnek ismerjék el.

A szakszervezet által megkérdezett pedagógus kollégák, illetve a diákok azt mondták, hogy az idei magyar-, matematika- és történelemérettségin nem voltak megoldhatatlanok a feladatok, a vizsgák összeállítói láthatóan vigyáztak arra, hogy ne olyan anyagokon legyen a hangsúly, amelyeket távoktatásban kellett elsajátítaniuk a tanulóknak.

(Forrás: mérce.hu)

Sokan vettek részt az érettségien

A koronavírus-járvány ellenére még a szokásosnál is alacsonyabb az érettségítői vizszalépő fiatalok aránya – derül ki az elmúlt évek részvételi adataiból. Az Oktatási Hivatal statisztikái szerint 2010 óta minden tanévben van nyolc-tízezer olyan vizsga, amelyen a jelentkezők végül mégsem jelennek meg. Ehhez képest most csak 3500 vizsgát mondtak le előzetesen, és az utolsó pillanatban sem sokan gondolták meg magukat.

Bár a 2020. május–júniusi érettségik pontos létszámadatait csak a vizsgaidőszak lezárása után, július végére ígéri az Oktatási Hivatal (OH), a napi visszalépések és az előzetes lemondások alapján úgy tűnik, idén sem kiugró azoknak a tanulóknak az aránya, akik nem vettek részt a vizsgákon. Mint ismert, a koronavírus-járvány miatt a kormány lehetővé tette, hogy ebben a szezonban következmények nélkül visszaléphessen bárki, aki esetleg fél a fertőzés veszélyétől.

Az OH honlapján elérhető érettségistatisztikák szerint a tavaszi vizsgaidőszakokban általában nyolc-tízezer, az őszi szezonokban pedig 1300–1600 vizsgán nem jelennek meg a diákok. Az elmúlt évtized során 2012-ben léptek vissza legtöbben, akkor 10 806 alkalommal (a vizsgák két százalékán) várták hiába a jelentkezőt. Tavaly tavasszal 8088 alkalommal maradtak távol a diákok, ez az akkori létszám alapján ugyancsak két százalék körüli arány.

Területileg egyébként nagy eltérések mutatkoznak: míg Vas megyében csak a vizsgák 0,69 százalékát mondták vissza 2019-ben, Békés megyében ugyanez az arány 4,4 százalékra rúgott. A fővárosban két és fél ezer vizsga (2,4 százalék) maradt el tavaly.

Ebben az évben országosan 355 ezer érettségi vizsga zajlott, 84 ezer tanuló részvételével, előzetesen 3500 vizsgát mondtak le, ami az összes vizsgaeseménynek csak egy százaléka. Országosan 3200 középszintű és 1400 emelt szintű vizsga törődött, ezekbe beleszámítanak azok az esetek is, amikor a diák valójában nem visszalépett, csak szintet váltott. A járvány miatt hivatalból eltörölt előre hozott és szintemelő vizsgákat, illetve a szóbeliket nem számolták az önkéntes visszalépések közé.

Fotó: MTI

Óvatos nyitás

A Pedagógusok Szakszervezete többször is egyértelművé tette: a pünkösti ünnep után, a június 15-éig tartó időszakban nincs értelme annak, hogy a gyermekek visszatérjenek az iskolaépületekbe. Hagyományos oktatást ebben a néhány napban úgysem lehetne folytatni. Ugyanakkor a PSZ-hez is érkeztek jelzések arról, hogy a szülők vállalják óriási a teher: a két hónapja tartó otthoni digitális tanulás, gyermekeik segítése számukra megterhelő volt, különösen úgy, hogy közben dolgozniuk is kellett.

Ha vissza kell térniük a munkahelyükre, nem tudják megoldani az alsósok felügyeletét, ezért egyre több helyről hallani, hogy legalább a 6–10 évesek számára nyissák meg az eddigieknél is jobban az iskolákat, amelyek így „gyermekmegőrzők” lennének. A PSZ szerint bármilyen „gyermekfelügyelet” esetén fő szempont a biztonság, a gyermekek és a pedagógusok egészségének védelme.

Nagy kihívást jelentenek a nyári táborok is, amelyek a lapzártánkig elhangzott bejelentések szerint működhetnek. A korábbi évekhez képest várhatóan nagyobb lesz az igény a nyári táborokra (éppen a szülők munkába járása miatt), mindez azonban növelné a felügyelő tanárok számát. Ám őket csak önkéntes alapon, külön megbízási szerződéssel lehet nyáron foglalkoztatni, ráadásul azt is figyelembe kell venni, hogy a koronavírus okozta veszély nem múlt el: tehát az idősebb, veszélyeztetett pedagógusokat nem szabad bevonni ebbe a munkába. A PSZ egyetért azzal, hogy csak egészséges gyerekeket vihessenek a szülők táborokba, csökkentve a kockázatot.

Ami pedig a diákokat illeti: az elmúlt két hónap tapasztalata alapján az elsősök és másodikosok közül sokan lemaradhattak a tanulásban, az ő felzárkóztatásukra szükség lenne akár nyári „tematikus” táborok szervezésével is, mégpedig kis csoportokban (pl. olvasás, írás, számolás gyakorlása játékosan). A mielőbbi felzárkóztatás szükséges lenne a hátrányos helyzetű gyermekeknél is, már csak azért is, mert több tízezeren maradtak ki a márciusban bevezetett digitális oktatásból.

Szakképzés – a PSZ további követelése

A PSZ üdvözlö, hogy az ITM leporolta a 12 évvel ezelőtt indult projektben fejlesztett digitális tananyagokat és az NSZFH főoldalára helyezte azokat a digitális tanrendben, ugyanakkor felmerül a kérdés: milyen fejlesztések segítik az iskolák munkáját a 2017 júniusa óta mintegy 13 milliárd forintból megvalósuló (GINOP-6.2.4-VEKOP-16-2017-00001) projektből, amely ez év októberében be is fejeződik.

A PSZ ismét követeli, hogy ne szervezzék ki hatfelé a korábbi Nemzeti Szakképzési Intézetet, amelyre ma is szükség volna, ahogyan azt a járvány miatt a múltból elővett digitális tananyagok példája is bizonyítja.

A szakszervezet választ vár arra is, hogy a közalkalmazotti jogok elvételének menetrendjében oly következőes ITM miért nem tartja be a szakképzési törvényben rögzített március 31-i határidőt, és miért nem teszi közzé immár több mint egy

hónap késéssel a következő tanév előkészítéséhez, továbbá a módosítandó iskolai dokumentumokhoz szükséges képzési és kimeneti követelményeket, valamint programterveket.

Ahogyan nem késő azt a tévedést sem korrigálni, hogy a sajátos nevelési igényű tanulók munkaerőpiacra juttatásáért dolgozó szakiskolákat

visszaemelik helyükre, a szakképzés rendszerébe, és ne zárják el őket az ösztöndíj lehetőségétől. Előző lapszámainkban többször írtunk arról, hogy a fent említettek mellett milyen kifogásai vannak a Pedagógusok Szakszervezetének a januárban életbe lépett szakképzési törvénnyel és annak végrehajtási rendeletével kapcsolatban.

A szakképzésben dolgozók minősítéséről

Amint már korábban megírtuk, a szakképzésben oktatók, mind a szakmai, mind a közismereti tárgyakat tanítók munkavállalói jogviszonya megváltozik, július 1-jétől kikerülnek a közalkalmazotti státuszából, és a munka törvénykönyve szabályai szerint lesznek foglalkoztatva. A szakma nagy része tiltakozott ellene, a Pedagógusok Szakszervezete még Alkotmánybírósághoz is fordult, mivel a döntés mindenféle egyeztetés nélkül történt. A döntéshozók azonban ragaszkodnak eredeti elképzelésükhöz.

Az oktatók majdani béreinek meghatározásához szükséges a minősítésük, ami május második felében meg is kezdődött. Tíz szempont alapján sorolják be őket, nézik egyebek mellett a képzettséget, a szakmai tapasztalatot, a felkészültséget, a munkaerőpiaci értéket, a „szakképzésreleváns” módszertan alkalmazását, az innovációs tevékenységet és szakmai elkötelezettséget. A Pedagógusok Szakszervezete szerint az értékelési szempontok

jelentős része a szakmai tárgyakat oktató kollégáknak kedvez. A táblázatnak vannak ugyan objektív elemei, de ezek egy részének csak a szakoktatók tudnak megfelelni. Nagyon sok a szubjektív elem is, az értékelés pedig nem egységes: van, ahol az intézményvezető, van, ahol a munkaközösség-vezető végzi a minősítést. A PSZ tud olyan iskoláról is, ahol a tanároknak magukat kellett értékelniük, s ezt bírálta el az intézményvezető.

A PSZ reméli, hogy az értékelési rendszer nem a korábban említett béralakukat váltja ki, hanem azok alapja lesz. A béralku lehetősége korábban csak a kormányzati kommunikációban jelent meg, sem az új szakképzési törvénybe, sem annak végrehajtási rendeletébe nem foglalták bele. Az ígéretek szerint a szakképzésben dolgozók átlagosan 30 százalékos béremelésre számíthatnak (a minősítéstől függően ki többre, ki kevesebbre), de ennek költségvetési fedezetét a szakszervezet továbbra sem látja. Úgy vélik, az értékelési rendszer törvényellenes, hiszen az értékelési területeket, szempontokat csak az utolsó pillanatban ismerhették meg a pedagógusok. Az értékelés mintegy 34 ezer pedagógust érint.

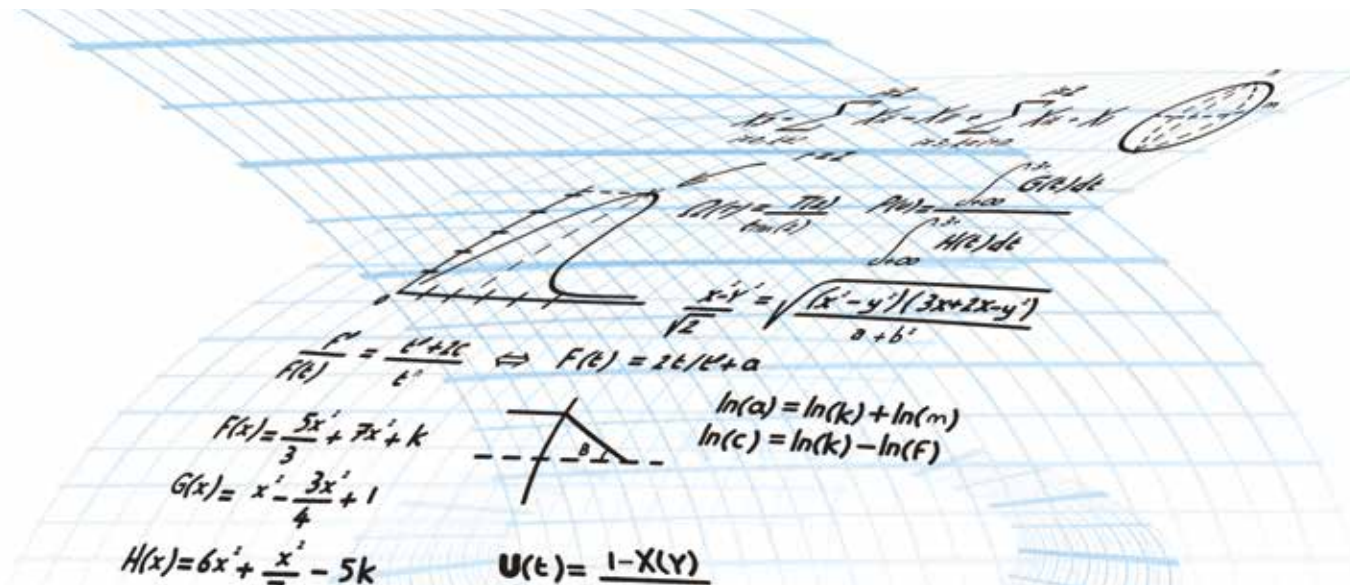
*

A Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete (PDSZ) felmérést készített a szakképzésben dolgozók jogállásának változásáról, az előzetes eredmények alapján a megkérdezettek 88,7 százaléka nem ért egyet azzal, hogy elveszíti közalkalmazotti státuszát. A válaszadók 98,2 százaléka nemmilyen információja nincs arról, hogy júliustól mennyi lesz a munkabére, 87,3 százalékuk szerint viszont az értékelőrendszer nem alkalmas a differenciált béremelésre. Ugyanakkor mintegy harmaduk (35,1 százalék) semmilyen béremelésre nem számít, 56,7 százalékuk pedig úgy véli, ha lesz is béremelés, az nem lesz számottevő, hamar elinflálódik. A megkérdezettek 39,9 százaléka biztos abban, hogy július elsejétől munkaviszonyban dolgozik tovább, 54,2 százalékuk viszont még nem döntötte el, hogy elfogadja a felkínált munkaviszonyt, vagy inkább kéri a végkielégítést és távozik a szakképzésből.

Újratervezés az oktatásban a COVID-19 után

Totyik Tamás PSZ-alelnök cikke a *Le Monde diplomatique* magyar kiadásában (részletek)

A járvánnak az oktatást érintő hatásai a legsérülékenyebb társadalmi csoportokat sújtják legjobban. A hátrányos helyzetűek előtt nemcsak az iskolakapu zárult be, de a kitorés lehetősége még távolabb kerül tőlük. Az elmúlt hetekben jól láthatóvá vált oktatási rendszerünk legfájóbb pontja, az esélyegyenlőtlenség. [...]

Az oktatáspolitikai döntéshozóknak újra kell gondolniuk a Digitális oktatási stratégiát a Covid-19 járvány után, mert a kritikus időszak alatt a társadalom közel 1/5-e digitális szakadékba esett, és választ kell adniuk arra, hogyan lehet legalább a szakadék szélére hozni az érintettek jelentős részét. A hátrányos helyzetű tanulók oktatási rendszerben való megmaradása nagyban függ attól, mennyire tudnak kapcsolatban maradni a tanáraikkal.

Álmodozhat a kormányzat az Ipar 4.0-ról a szakképzés átalakítása során, amikor az összes általános iskolás tanuló közel 20%-a, a szakközépiskolákban tanulók 35%-a otthoni körülmények között nem tud hozzáférni digitális tartalmakhoz. Funkcionális és digitális analfabétákkal nem lehet az ipari forradalom háttérországát megteremteni. Lehet-e olyan oktatási rendszerrel ipari forradalmat segíteni, amely még XIX. századi módszereket

alkalmaz, amely túlzott tananyag-szabályozással még a csökkentés után is annyi tananyagot követel, hogy az egy átlagos képességű gyermeknek is gondot okoz? Hogyan akarjuk felzárkóztatni a leszakadókat, amikor ugyanazt a haladási sebességet várjuk el a Rózsadombon született elitgyerektől, mint a leghátrányosabb helyzetű gönci járás tanulójától? Az egyénre szabás lehetősége csak szavakban van jelen az új NAT-ban, a tartalomszabályozásban már nincs benne. [...]

A legfontosabb az elérhetőség feltételeinek megteremtése. [...] Kormányzati ígéret volt arra, hogy optikai kábellel minden települést bekötnek a világhálóba, de ehhez a legszegényebbek nem fognak hozzáférni. A konvergenciaprogramban komoly erőforrást kellene biztosítani országunkban az ingyenes internet-hozzáférés megteremtéséhez. A második lépés a digitális tananyag fejlesztése. Azt tudjuk, hogy az okostelefon már nem státuszszimbólum, hanem a legszegényebb családok számára is elérhető eszköz. Tudjuk azt is, hogy a felső tagozatos tanulók közel 90%-a rendelkezik valamilyen okostelefonnal. Ebből egyenesen következik, hogy a digitális tananyagot olyan formában kell most már létrehozni, hogy okostelefonokról is elérhető legyen.

A harmadik lépés a tanodai rendszer megerősítése a leghátrányosabb járásokban úgy, hogy ennek szerves része legyen a szülők „digitális analfabetizmusának” csökkentése. [...]

A negyedik lépés már nemcsak a hátrányos helyzetű tanulókat érinti, hanem az egész oktatási rendszerünket is. Ahhoz, hogy a változásokat meg tudjuk érteni, először a digitális világ fejlődését kell megvizsgálnunk. [...]

Most a tantervek újratervezésével párhuzamosan arra lenne szükség, hogy a pedagógusokat folyamatosan átképezzék az új módszerek alkalmazására, valamint gyökeresen átalakítsák a tanárképzést. [...]

Az új alaptantervbe be kellene épülnie azoknak a szakmai tapasztalatoknak, kudarcok révén szerzett ismereteknek, amelyek segíthetik egy valódi digitálisan támogatott oktatási rendszer létrejöttét, olyan tudásbázis alapjainak a megteremtését, amelyből az egyéni tanulási utakat segítő tartalmakat gond nélkül adaptálni tudja majd minden pedagógus.

A teljes cikk itt olvasható:

<http://www.magyardiplo.hu/2862-ujratervezes-az-oktatásban-a-covid-19-után>

Szülők: Soha vissza nem térő lehetőség

A Parents International nemzetközi szervezet nemrégiben indított útjára egy kiáltványt, amelynek célja, hogy minél több szülőhöz eljusson az üzenet: a járvány akkora lökést adott a digitális oktatási innovációknak, mint eddig semmi, és kár lenne, ha ezt hagynánk veszendőbe menni. A mozgalomhoz világszerte rengetegen csatlakoztak annak reményében, hogy valóban sikerül a távoktatásban megtapasztalt pozitívumokat megtartani, és olyan újításokat bevezetni, amelyek jobbá és gyermekbarátivá teszik az oktatási rendszert.

Új korszak kezdődött

A járvány hatására az oktatásban elindult valami: az oktatási intézmények világszerte kénytelenek voltak áttérni a távoktatásra, ez pedig hasznos tapasztalatokkal gyarapította a szülőket és az iskolákat egyaránt. Persze a digitalizálódásnak vannak negatív vonzatai is, hiszen eszközök hiányában például a társadalom periferiáján, mélyszegénységben élő gyerekek még inkább „leszakadnak” kortársaiktól.

Ami azonban kétségtelenül mindenki hasznára válna, ha végre az iskolákban elkezdenék alkalmazni azokat az online eszközöket, amelyek használata már régen indokolt lett volna.

A digitális technológia ismerete a munkaerőpiacon évtizedek óta alapkövetelmény, az iskolák viszont mintha próbálnának mesterségesen elzárkózni előle. Most, a járvány által kikényszerített váltás talán új szemléletet is hoz az élet szinte minden – így a tanítás, tanulás – területén is.

A tanulás öröme

A holland székhelyű nemzetközi Parents International szervezet szerint az elmúlt pár hónapban a világban lezajló változások nem csak emiatt nagy jelentőségűek: „Különleges lehetőség ez, hogy átgondoljuk az oktatási intézkedéseket, és új irányvonalat alakítsunk ki, ami figyelembe veszi a mai gyerekek igényeit, olyan iskoláztatást és oktatási ellátást biztosít, ami megfelel a családok és a gyerekek szükségleteinek” – nyilatkozták kiáltványukban.

A nemzetközi intézménnyel a szervezet magyar tagja, az Európai Szülők Magyarországi Egyesülete (ESZME) működik együtt, és hazánkban ők kezdik meg az érintettekkel a megbeszéléseket a következő hetekben.

Szerintük az iskola legfontosabb feladata, hogy megtanítsa a gyerekeket közösségben élni, erősítse a társadalmi elfogadást. A tanulmányi eredmény ehhez képest csak másodlagos.

„...Újra kell gondolnunk, hogy mit értünk a szükséges általános iskoláztatás alatt, mit kell mindenkinek megtanulnia, és mit csak azoknak, akiket érdekel a téma, mik az alapvető készségek, kompetenciák és ismeretek, amiket a gyerekeinknek a jövőben is fontos elsajátítaniuk” – írják.

A művészet, a sportolás, a szabadban töltött idő és valamilyen új dolog megtanulása örömet okoz, és az iskolai tanulásnak, az ismeretszerzésnek is ebbe a kategóriába kellene tartoznia, hiszen a karantén alatt is bebizonyosodott, hogy az emberek élvezettel tanulnak. „Vissza kell hoznunk a tanulás örömet az iskolákba is” – mondják.

Későbbi kezdés, kipihentebb diák

A távoktatás egyik kétségtelen előnye, hogy megspórolható az utazás. Ha egy diáknak egy órába telt eljutni az iskolába, azt most pihenésre fordíthatja. Megszűntek a rohanós reggelek, nyugodtabban lehet készülni a digitális órára.

„Az iskolák továbbra is kinyithatnak korán, hogy szükség esetén vigyázzanak a gyerekekre vagy reggel napközti biztosítsanak, de a gyerekek jóléti szintje biztosan emelkedne, ha később kezdődne

az oktatás” – javasolja a Parents International a kiáltványában.

Sokszor a gyerekek azért veszítik el a belső motivációjukat, mert bármennyire is érdekli őket valami, nem tudnak elmélyülni benne, hiszen nincs rá elegendő idő vagy túlonként fáradtak.

Oktatás tanulófázisban

A gyerekeket azok a pedagógusok inspirálják leginkább, akik nem büntetéssel, fenytéssel és távolságtartással próbálják kordában tartani őket, hanem partnernek tekintik a tanulóikat. „Vannak tanárok, akik kifejezetten élvezik, ha egy gyerek kiszolgáltatott helyzetben van. A távoktatásban ezek a pedagógusok kénytelenek kicsit visszafogni magukat, hiszen a háttérben ott vannak a szülők és könnyen leleplezik ezeket a visszasságokat” – mondják a szülők.

Vannak olyan tanárok, akik motiváltabbak, mint valaha: „Bár sok kollégám nem ért velem egyet, szerintem a távoktatás kiváló lehetőséget ad nekünk, tanároknak, hogy kicsit kreatívabb feladatokat is adhassunk a gyerekeknek, és egyfajta out of the box szemléletet vigyünk az oktatásba” – nyilatkozta Balogh Éva gimnáziumi tanár.

Nyilvánvaló, hogy az iskolarendszer még tanulófázisban van. A tanároknak meg kell tanulniuk a digitális platformok és eszközök használatát, fel kell fedezniük, hogyan hozhat a digitális technológia több játékosságot a tanulásba, és meg kell találni az egészséges egyensúlyt a digitális és a hagyományos között.

Előnyünkre is fordíthatjuk a digitális oktatást

A nehézségei mellett rengeteg lehetőséget is kínál az osztályteremből az online kapcsolattartásra áthelyezett oktatás. Új szemléletet sajátíthatunk el, kísérletezhetünk és felkészíthetjük magunkat az egyre inkább digitálissá váló világra – mondja Schauer Tamás, a Pécsi Tudományegyetem karrier-tanácsadója, tanulásmódszertani szakértő, aki középiskolai tanárként és a felnőttképzésben is szerzett tapasztalatokat, érettségire készülő, illetve egyetemista gyerekei révén pedig szülőként is érintett.

Szerinte az volt a legnagyobb kihívás, hogy egyszerre sok fronton kellett váltani: az új technikák, programok megismerésétől a tanítási napok megszervezésén át a tananyaggal való előrehaladásig. Az oktatók hozzá voltak szokva egy munkamenethez, a diákokkal folytatott kommunikációhoz, a visszajelzésekhez – mindez most felborult. Persze a diákok és a szülők élete is felbolydult, hiszen az online oktatásban a munka nagyobb része az osztályteremből az otthonokba tevődött át. – Most mindannyian döcögősebben haladunk, de lehetőségeket is kaptunk a kísérletezésre, egy új szemlélet megtapasztalására – nyilatkozta a tanácsadó.

A legkeményebb kihívás a diákok számára, hogy ez a rendszer az önmotivációra épül. Nem véletlen, hogy a digitális oktatás eddig a tanfolyamokra, felnőttoktatásra volt jellemző, ahol a résztvevőkben eleve megvan a kellő elhatározás. A hagyományos iskolában pedig a tanárnak kell megnyernie a gyerekeket a tanuláshoz. Azzal viszont, hogy mindenki eltűnik a monitorja mögött, akár teljesen el is veszhet az élő interakció, ami a motivációt is megnehezíti. Ha a tanár képes extra erőket mozgósítani, hogy életben tartsa a kapcsolatot – például rendszeresen posztoljon, üzeneteket küldjön, akár egészen apró dolgokkal újra és újra megragadja a gyerekek figyelmét –, akkor a rengeteg

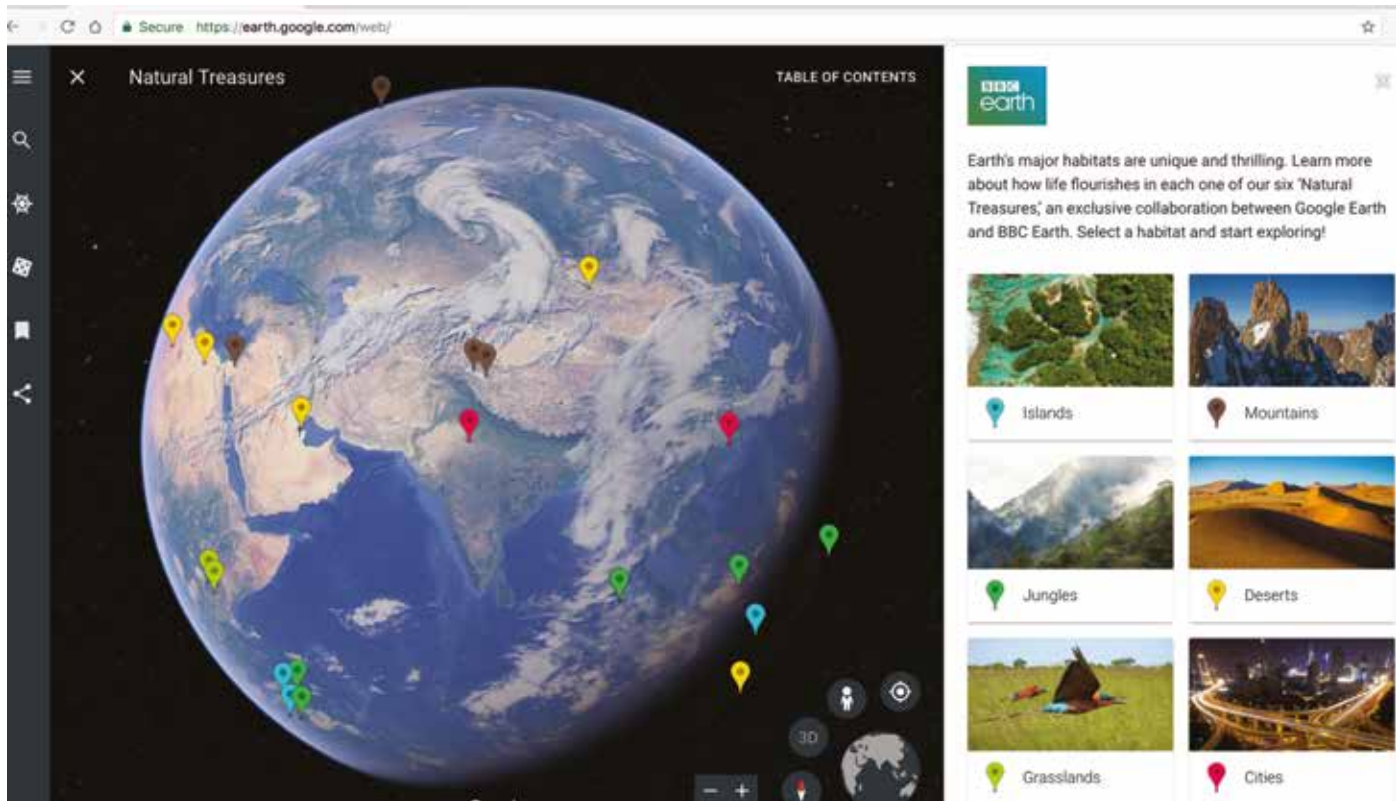
elterelés közepette is visszatérítheti diákjait a témához. Sokkal aktívabbnak kell lenni, többet kérdezni, építeni a kapcsolatot. Vegyük figyelembe, hogy a tanár ugyanúgy információhiányban, elzártságban próbál boldogulni. Lehet, hogy csak azt látja, késik egy feladat beadása, és ha nem közölkük vele, nem tudja, hogy ennek például valami technikai gond az oka, nem pedig hanyagság.

Mindenkinek segít, ha diákként és szülőként is tudatosítjuk, hogy a tanárok számára szintén megterhelő ez a helyzet. És ezzel el is jutunk az együttműködéshez és az empátiához, ezen a téren sokat tanulhatunk most. Ha a diákok összefognak, egymástól is segítséget kaphatnak, kérdésekkel segíthetik a tanár munkáját, aki a jobban működő visszajelzésekkel maga is aktívabb lesz, motiváltabban fog dolgozni.

Közben mindebből tanulunk is, szinte észre sem vesszük, de például fejlődik az informatikai felkészültségünk. Miközben belassul az egész oktatási rendszer, rengeteget tanulunk a gyorsabb, digitális világban való boldogulásról. Személyes szinten pedig toleranciából, elfogadásból is leckéket veszünk, hiszen most mindannyian megtapasztalhatjuk: lehet hibázni, többször nekifutni, és nem az a lényeg, hogy minden elsőre tökéletes legyen, hanem hogy végül közösen megoldottuk – ez egészen új élményként jelenik meg.

Tanulás nyáron – vagy szórakozás?

Bár a nyár szabadabb életformával kecsegtet, mivel a koronavírus-járvány véget ért Magyarországon, ez a cikk ajánl néhány hasznos és szórakoztató online „programot”.

Google Earth

Négy egyszerű módszer segítségével tanulási eszközként vagy a világ megismerésére is használható bárki számára, otthonról is.

- A „*Jó napom van*” funkció kiválasztásával körbejárható a világ. Visszaadja azt az érzést, amikor a forgó földgömbre véletlenszerűen rábökünk és elképzeljük a helyet. Itt a dobókocka ikonnal jutunk el váratlan helyekre – virtuálisan.
- A „*Mérd meg a világot*” funkcióval könnyedén mérhetünk távolságokat és útvonalakat, egyben azt is megtudhatjuk, mennyi időt venne igénybe, ha a kiválasztott helyre gyalog, úszva, esetleg evezve akarnánk eljutni.
- A *Google Earth Voyager* játékaival és képeivel sok minden megtudható a Föld bármely pontjáról. Információk a világ nemzeti parkjairól, az állatok hangjáról vagy az űrkutatásról.

Emellett bárki kipróbálhatja az Earth Bingót vagy ábécékkel ismerkedhet meg műholdas képek segítségével.

A Google számos megoldást kínál a digitális oktatásra, mint például a Google új információs központja, a Teach from Home és a Learn@Home YouTube-csatorna. Továbbfejleszthetik geoírástudásukat és inspirációt kaphatnak a National Geographic segítségével. A „Megosztás a Google Classroomban” gombra kattintva a PBS Learning Media World Explorers videóinak gyűjteményét és óraterveit az egész osztálynak eljuttathatják.

A Google Earth Education angol nyelvű oldalán további hasznos anyagok és oktatási tevékenységek találhatóak. Azok az oktatók, akik kapcsolatba lépnének egymással, hogy megosszák ötleteiket és tippjeiket a Google Earth osztálytermi hasznosításáról, ellátogathatnak a Google Earth oktatási közösség fórumára, valamint követhetik a Google Earth alkalmazást Twitteren és Facebookon egyaránt.

Kurzus a Harvardon, szobajóga, főzés Gordon Ramsay-vel

Legendő csupán néhány percet eltöltenünk böngészéssel, hogy lehetőségek százaira bukkanjunk. Jól jönne a munkájához, ha mélyebb gazdasági ismeretekkel rendelkezne?

Várják a világ legjobb egyetemének távképzései, csak néhány kattintás, és indulhat a kurzus.

Soha nem volt rá ideje, de szeretné kipróbálni a jógát? Ingyenes, otthonról végezhető tanfolyamokkal pótolhatja, ami elmaradt. Az első turisták között akar lenni, akik a járvány után bejárják Olaszországot?

Kezdje el a tanulást már most a DuoLingón! Az elmúlt hónapok nagy slágere volt a Masterclass, ezen a platformon hírességek, színészek, szakmájuk kiválóságai osztják meg tudásukat videókurzusokon keresztül.

Tanulókártya-projekt

21. századi megoldás a lemaradás ellen

Számos kiváló szakértővel elindult a „tanulókártya-projekt”. A tanulókártyáknak nevezett eszközök kidolgozását a járvány miatt kialakult helyzet motiválja, ugyanis a tanulók igen nagy százaléka, jellemzően a hátrányos helyzetű diákok, nem jutnak hozzá a távtanításhoz, és jelentősen lemaradnak. A szakemberek kérdés-válasz és feladatmegoldás típusú tanulókártya-csomagokat készítenek, amelyek kvíz-játékokra használhatók, emellett mindenféle társasjátéknak is részévé tehetők, táblás játékokban feladatként, szerepcsekként stb. szerepelhetnek. A kártyák használhatók az osztálytermi tanulásban is, de a távtanulásban és a szabadidős tanulásban is lehet szerepük. A lemaradások, hiányok megszüntetésére korrepetálások során szintén hasznosan bevetethetők. Napközis foglalkozásokon, gyermekfelügyelet idején is hasznos időtöltés lehet a tanulás és fejlesztés ilyen játékos módja.

A 21. századi releváns tudás eléréséhez releváns tanulási környezet szükséges. Az egyik fontos eleme ennek a gamifikáció, a játékosítás, és akár maga a játék is. A tanulókártya-projektben nincs szükség feladatlapokra, nem kell digitális eszköz, elég, ha a szokásos társasjátékokhoz kapnak a gyerekek tanulókártyákat. A kártyák bárhova eljuttathatók digitálisan és papír formában is. Kinyomtathatók, laminálhatók, de egyszerű papírlapokként is használhatók bármilyen mennyiségben, az intézményekben és a családokban is.

A tanulókártyák nem tantárgyfüggők, hanem komplex ismeret- és képességeköröket céloznak meg. Nem követik mereven az évfolyamokat, de nagyjából életkori szintek szerint készülnek a kialakított moduláris rendszerben, vagyis az 1-2., 3-4., 5-6., 7-8., 9-10., 11-12. osztályosoknak egyazon tanulókártya-csomagok állnak rendelkezésre a tanuláshoz, gyakorláshoz. A szintek azonban csak tájékoztató jellegűek. A kártyákat alkalmazó szakemberek feladata, hogy mely modult adják adott gyerekcsoportnak. A tanulókártya-csomagok egy-egy iskolai félévet fednek le, és egyrészt a legfontosabb megtanulni és gyakorolni való anyagokat tartalmazzák, másrészt az életkornak megfelelő fejlesztő feladatokat. A „joker” kártyák mindenki számára hasznos tevékenységekre hívják fel a figyelmet. Például fuss három kört a játéktábla körül, nyújtózkodj, amilyen magasra tudsz, igyál meg egy pohár vizet.

Ez utóbbi egy újabb problémára hívta fel a készítőket figyelmét, ugyanis a mélyszegénységben élők számára nem egyszerű feladat ez, mert esetleg több száz métert kell mennie, hogy vízhez jusson. Ezért bizonyos kártyacsomagokhoz eszközöket és külön utasításokat is mellékelünk, mint például legyen a játék mellett egy üvegben víz, és legyenek elérhető poharak. Vagyis üveget és műanyag poharakat is kell küldeni a kártyákkal együtt, ha nem valamely intézményben játszanak a gyerekek. Egyéb eszközök is vannak, amelyeket mellékelni kellhet, így társasjátéktáblák, dobókockák, labdák, pálcikák, korongok stb. Ezek ugyanis még most, a 21. században sincsenek meg minden otthonban.

A tanulókártyák a könnyebb felhasználhatóság és szélesebb rétegekhez való eljuttatás érdekében papíralapú, online és mobil eszközökre letölthető applikációkon megjelenő formákban készülnek.

Gyarmathy Éva, Nagy Emese és L. Ritók Nóra mindenkit vár a csapatba, aki akármilyen kis mértékben és bármi módon segíteni tud a projektben. Szerintük ezekkel a módszertani fejlesztésekkel az oktatást új szemléleti alapokra lehet helyezni.

Sok a bántalmazás – iskolában és online is

Gyermekjogi jelentés

A *Hintalovon Gyermekjogi Alapítvány* negyedik éve adja ki éves gyermekjogi jelentését, amelyben az év gyermekjogi szempontból legfontosabb eseményeit, a témához kapcsolódó statisztikákat és kutatásokat gyűjti össze.

A tavalyi év legnagyobb visszhangot kiváltó jogi változása a szeptember 1-jén hatályba lépett köznevelési törvény, ami megszüntette a magántanulói státuszt, helyette most egyéni munkarendet ajánl-

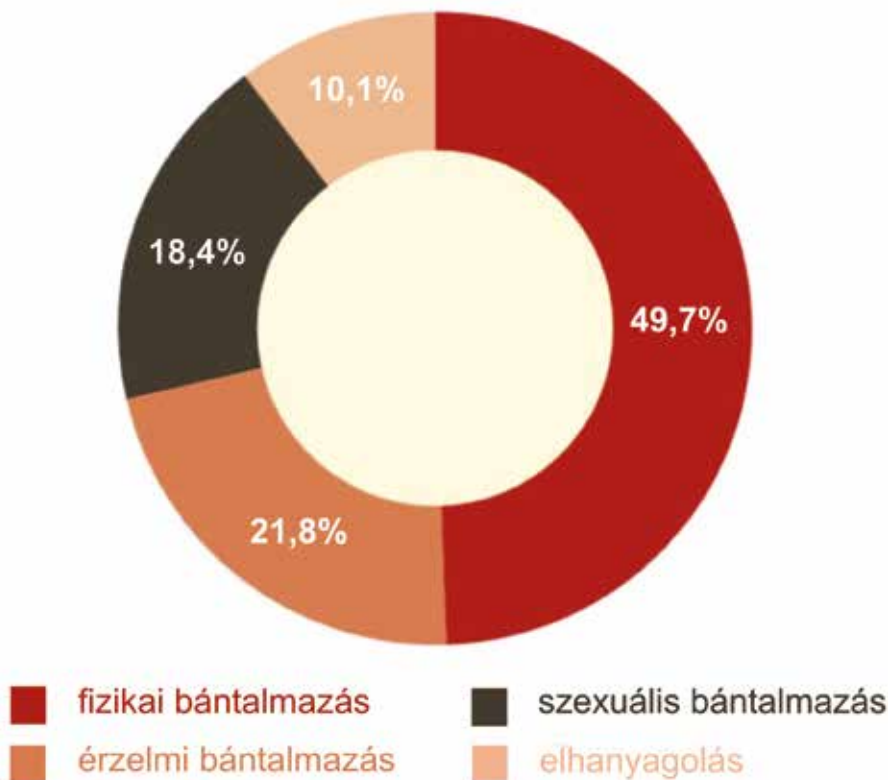
kek tisztában vannak a tanulás jelentőségével, mégis 10-ből csak 1 gyerek számára jelent örömet a tanulás.

Már 2019-ben is sokat foglalkoztak az új Nemzeti alaptanterv (NAT) bevezetésével, amiről akkor annyit lehetett tudni, hogy nagyobb hangsúlyt akarnak fektetni a hazafias honvédelmi nevelésre, a zenei nevelésre és az életközeli matematikaoktatásra. Ezt a NAT-ot a 2020-as év elején közzétették.

A már említett kutatás során megkérdezett gyerekek közül minden ötödik azt válaszolta, hogy szerinte nagyon sok a bántalmazás és a zaklatás az iskolákban. Ezeknek a szituációknak a megelőzésére nagy hangsúlyt kellene fordítania az iskoláknak – erre hívja fel a figyelmet az ELTE Neveléstudományi Intézetének egy tanulmánya is.

A jelentésben szóltak arról is, hogy tavaly a civil szervezetek aláírásgyűjtésbe kezdtek a tankötelezettségi korhatár 18 évre történő visszaállításához, ugyanis egy év alatt közel 4 százalékkal lett több azon diákok száma, akik végzettség nélkül hagyták el az iskolát, ami több mint 60 000 fiataalt jelent. Ezenkívül a jelentés kitér az online bántalmazásokra, az egészségügyi ellátás kapacitására fizikai és pszichés problémák esetében is, az örökbeadásokra és a családon belüli erőszakra is. Bár a jelentés a 2019-es év adatait összegzi, az aktualitásokkal is foglalkozik. A legfrissebb statisztikák szerint a távoktatás miatt otthon maradó gyermekek közül minden tizedik veszélyben van a saját családjában. Ezt az is mutatja, hogy több ezerrel nőtt a védelemben vett gyermekek száma az előző évhez képest. A távoktatás viszont nem csak a gyermekeket érintette, a tanárok kihívásait is

A jelzések bántalmazási formák szerinti megoszlása
2018. július 1. és 2018. december 31. között

Ezenkívül nagy figyelmet kapott a roma gyerekek iskolai szegregációjának kérdése, ugyanis a Fővárosi Ítéletábrá 28 iskolát talált, ahol jogellenesen jártak el az esetükben. A bíróság az Emmi tartja felelősnek, ezért megbízta a jogellenes elkülönítések megszüntetésével. Egy kutatás szerint a magyar gyermekek a minőségi oktatást tartják legfontosabbnak, leginkább az foglalkoztatja őket, hogy mennyire lesz hasznos az életben az, amit az iskolában tanulnak. Emiatt legnagyobb félelmük, hogy a későbbiekben nem kapnak állást. A gyere-

megnövelte a járványhelyzet. A KSH szerint 2019 második felében 4543 pedagógusállás állt szabadon, ami miatt egy magyar pedagógus átlagosan 56 órát dolgozott az iskolában, plusz 18 órát töltött otthoni felkészüléssel egy héten. Most ugyanezt a minőséget kell fenntartaniuk az oktatásban, csak online módszerekkel.

Itt olvasható a jelentés:

https://hintalovon.hu/sites/default/files/hintalovon_alapitvany_gyermekjogi_jelentes_2019.pdf

Döntött a Kúria: ki kell fizetni a kártérítést a gyöngyöspatai roma diákoknak

Fotó: Népszava

A gyöngyöspatai roma diákokat 14 évig elkülönítve oktatták, mondta ki az elsőfokú ítéletet 2018 októberében az Egri Törvényszék, majd a Debreceni Ítéletábla – ezt jóváhagyva – 2019 szeptemberében hozta meg a jogerős bírósági döntést.

Megállapították, hogy 2003 és 2017 között szegregált oktatás folyt a gyöngyöspatai iskolában, az elkülönített oktatás gyakorlata pedig sértette a roma diákok jogait, ezért a fenntartó önkormányzatnak és tankerületnek kártérítést kell fizetnie. Az ítélet értelmében 60 gyöngyöspatai roma fiatal (illetve kiskorúaknál a családjuk) összesen 99 millió forint kártérítésre jogosult.

Az iskola fenntartói, a gyöngyöspatai önkormányzat és a Hatvani Tankerület felülvizsgálati kérelmet nyújtottak be azért, hogy pénz helyett természetben kártalaníthassák a diákokat.

A Kúria elutasította a kérelmet, és fenntartotta a Debreceni Ítéletábla jogerős döntését.

Ez azt jelenti, hogy ki kell fizetni a korábban megítélt 99 millió forintos kártérítést annak a 60 gyöngyöspatai roma diáknak, akiket a gyöngyöspatai Nekcsei Demeter Általános Iskolában jogellenesen elkülönítették társaiktól és alacsonyabb szintű oktatást biztosítottak számukra.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmeket nem találta alaposnak. A polgári törvénykönyv, a több évtizedes bírósági gyakorlat és jogirodalma alapján azt állapították meg, hogy a nem vagyoni károk megtérítésénél a kártérítés megítélésének egyetlen módja a pénzbeli kártérítés, természetbeni kártérítés alkalmazására nincs jogszabályi lehetőség.

A pénzbeli kártérítés képzéssel való kiváltására csak a felek peren kívüli megállapodása esetén kerülhetne sor, írják, ez azonban nem történt meg, mivel az érintett családok nem fogadták el a kormány ajánlatát.

Iskolabusz

Ülsz majd az iskolabuszon. Mögötted harminc gyerek. Felelős vagy értük, szereted őket; te vagy a tanítójuk.

Azt látod, hogy a sofőr nincs a helyzet magaslatán. Bizonytalanul, kapkodva vezet, szinte erre-arra rángatja a buszt. Sőt, egyre meredebb dolgok történnek, néha a szakadék szélét közelítitek. A kanyarokat egyre nehezebben veszi, mintha nem tudná, merre vezet az út, vagy hova akar egyáltalán eljutni.

Arra gondolsz, szólni kellene, de hátha megsértődik a sofőr. Különb is, neki van jogosítványa a buszvezetésre, neked nincs. Biztos tudja, mit csinál.

Aztán mégis felállsz, hogy előremenj, és szől neki. Nem teheted meg, hogy nem szólsz. Hiszen a gyerekek életéről van szó. Meg a tiedről is, sőt a sofőréről is. Mi lesz veletek, ha belezuhantok a szakadékba?

Állsz majd az osztályteremben. Veled szemben harminc gyerek. Felelős vagy értük, szereted őket; te vagy a tanítójuk.

Azt látod, hogy akik meghatározzák, milyen legyen az oktatás, nem állnak a helyzet magaslatán. Nem érdekli őket a hétköznapi valóság, a feltételek, a lehetőségek.

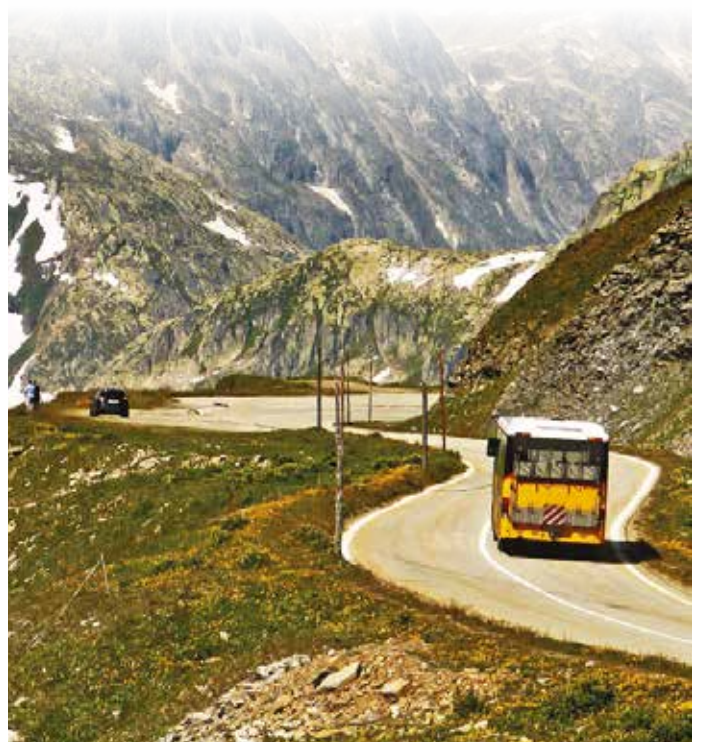
Jobbra-balra rángatják az oktatást. A problémákat egyre nehezebben értik, és mintha nem tudnák, merre vezet az út, vagy hova akarunk egyáltalán eljutni.

Arra gondolsz, szólni kellene, de hátha megsértődik az igazgató, sőt még a tankerület is. Még bajod is lehet belőle! Különb is, nekik van jogosítványuk az oktatás irányítására, neked nincs. Biztosan tudják, mit csinálnak.

Aztán mégis úgy döntesz, hogy szólsz. Nem teheted meg, hogy hallgatsz. Hiszen a gyerekek életéről van szó. Meg a tiedről, sőt a társadalomról. Mi lesz veletek, ha belezuhantok a szakadékba?

Mit teszel? Felállsz? Előrelépsz? Szólsz?

Bán Mihály,
a PSZ Veszprém megyei szervezetének elnöke

Az OH önkényesen dönt a beiskolázás halasztásáról

A Szülői Hang közösség felmérést készített az iskolaérettség elbírálásának rendszeréről, vagyis arról, hogyan döntött az Oktatási Hivatal azon esetekben, amikor egy-egy szülő kérvényezte, hogy gyereke még egy évet óvodába járhasson, mielőtt elkezd az iskolát.

A felmérésből kiderül, hogy az OH területi és időalapon igencsak önkényesen és ad hoc módon bírálta el a kérelmeket.

Annak ellenére, hogy az új rendszert az egységességre hivatkozva vezették be, jellegzetes mintázatok mutatják, hogy a rendszer minden, csak nem egységes. A Szülői Hang közleménye szerint felmérésüket 935 szülő töltötte ki, ezekből a szervezet nyilvános adatbázist épített, melyben a hivatal döntését össze lehet vetni a szülői indoklásokkal és csatolt dokumentumokkal, így a 10 874

beadott kérelemből nagyjából minden tizenkettedik megtalálható.

Az OH az esetek többségében (55%) nem tudott saját hatáskörben dönteni, és szakszolgálati felülvizsgálatra küldte a gyermeket. Az OH kevés esetben (3%) utasította el a szülők kérelmét szakszolgálati felülvizsgálat nélkül, a többi esetben (42%) pedig egyből helyt adott a szülők kérésének.

Az elutasítások jelentős része épp a legkiszolgáltatottabb SNI-s gyerekeket érintette, tőlük ugyanis indoklás és egyeztetés nélkül elvették azt a lehetőséget, hogy a többiekhez képest még egy évet óvodába maradjanak annak ellenére, hogy ez szakmailag indokolt, és a szakértői bizottságok sem látták iskolaérettnek ezeket a gyermekeket.

A szülői visszajelzések alapján látható, hogy sokszor nem egységesen döntött az OH. Az, hogy az OH kért-e szakszolgálati vizsgálatot, nagymértékben függött attól, hogy mikor adták be a kérvényt. Január első hetében 81% volt a szakszolgálatra küldötték aránya, míg január utolsó hetében csak 24%, így az járt jól, aki a lehető legkésőbb kérvényezett. Az is sokat számított, hogy hol adták be a kérvényt: voltak pozitív megyék, mint például Budapest vagy Győr-Moson-Sopron, ahol csak 18%-ban kértek szakszolgálati felülvizsgálatot, míg más megyékben, pl. Baranyában, 77%-ban. Érdemes megjegyezni, hogy az előbbi kettő jellemzően gazdagabb része az országnak, míg Baranya a szegényebb megyék közé tartozik mind a költségvetés, mind a lakosság helyzete tekintetében.

Az OH bizalmatlan volt a szülők írásban csa-

tolt fejlesztői igazolásaival szemben, csak kismértékben vette figyelembe ezeket (csak 5%-ban nőtt az egyből elfogadás aránya, ha volt ilyen dokumentum), míg a szakszolgálati és orvosi papíroknak jóval nagyobb jelentősége volt (14%, illetve 27%) annak ellenére, hogy az iskolaérettség elsősorban nem orvosi kérdés. De ebben sem volt egységes az OH országosan, a pozitív megyékben sokkal nagyobb mértékben figyelembe vették a fejlesztői véleményeket (13%). Ez ugyanúgy korrelálhat a lakosság osztályhelyzetével és a társadalmi pozícióból fakadó érdekérvényesítő képességgel.

A szülők elsöprő többsége (98%) rosszabbnak tartja az új rendszert, mint a régit. A nagy többség (92%) szerint a kormányzat nem adott megfelelő indoklást az új rendszer bevezetésére, az OH döntési kritériumairól pedig szintén nem volt megfelelő tájékoztatás (95%).

Bár az óvodák jelentős részben együttműködtek a szülőkkel, voltak sajnálatos kivételek is, ami esélyegyenlőtlenséget okozott. A szülők 18%-a nem kapott megfelelő tájékoztatást az óvodában, 7%-ban pedig az

óvoda kifejezetten nem volt együttműködő a dokumentumok beszerzésében.

A szakszolgálatok jelentős része odafigyelt a szülők véleményére, és méltányolta a szülők kéréseit, de előfordultak negatív példák is. Egyes szakszolgálatok nem hallgatták meg érdemben a szülőt, és csak sablonos vizsgálatot végeztek, ami nem tudott választ adni a szülők által jelzett problémákra. Nem voltak egységesek a szakszolgálatok abban a tekintetben sem, hogy az elvégzett vizsgálatok alapján egy gyermeket iskolaérettnek minősítenek-e; egyes szakszolgálatok akkor is iskolaérettnek minősítettek gyerekeket, ha a vizsgálat jelentős hiányosságokat tárt fel. Így a szülők ki vannak szolgáltatva, és sokszor a szerencsén múlik az eredmény, attól függően, hogy a szülő épp hova kerül és milyen alaposan vizsgálják meg a gyermeket.

Közleményében a szervezet kifejti, hogy noha a kérelmek nagyobb részének helyt adtak, véleményük szerint a korábbi rendszer megfelelőbb volt, most ugyanis nagyobb a szerepe az önkénynek, és a szülőknek nincs fellebbezési lehetőségük, ahogy nincs nyilvános döntési kritériumrendszer sem – ezzel

szemben korábban a szülők és az óvoda közösen dönthettek.

A szervezet szerint a költséges és bizonytalan bírósági jogorvoslat a gyakorlatban a családok túlnyomó többsége számára irreális.

Az pedig, hogy a szakszolgálatokra terhelték az elbírálást – miután az OH gyakorlatilag a postás szerepét látja el a szülők és a szakszolgálat között –, nem csupán egy rosszabban működő rendszert hozott magával, hanem az elbíráló szervek túlterheltségét is, ami csak súlyosbodni fog, miután jövőre csak a január, vagyis még szűkebb időablak áll majd a szülők rendelkezésére.

Az új rendszerben tehát a társadalmi egyenlőtlenségeknek még nagyobb a szerepük, mint korábban volt, ráadásul az olyan tulajdonságok miatt is tovább nő az esélyegyenlőtlenség, mint a sajátos nevelési igény, vagy a koraszülöttség, amit szintén nem kompenzál a rendszer, a megkövetelt vizsgálatok pedig feltételezik a szülő átlagon felüli anyagi háttérét és érdekérvényesítő képességét. Ezek a gyerekek tehát egyszerre ülnek be az iskolapadba azokkal, akik már megérték az iskola látogatására, így az osztályterem küszöbének átlépésétől kezdve hátrányban vannak társaikkal szemben. (*index.hu*)

Kinek jár a csecsemőgondozási díj? Folytathat-e a kismama kereső tevékenységet?

A gyermekvállalási kedv megnövekedése lehet az oka, hogy az utóbbi időben többen érdeklődnek a csecsemőgondozási díj (csed) szabályozása iránt. Fő kérdésük – az alapkérdéseken túl –, hogy lehet-e megbízási szerződéssel kereső tevékenységet folytatni a csed folyósítása alatt? Azt is szeretnék tudni, hogy egyáltalán mi az a „kereső tevékenység”?

Irányadó jogszabályi rendelkezések

- A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (Eb. tv.).
- A társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (Tbj.).
- A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény végrehajtásáról rendelkező 217/1997. (XII. 1.) Korm.-rendelet.

A csed az Eb. tv.-ben szabályozott egészségbiztosítás pénzbeli ellátásai közé tartozik.

Ismerkedjünk meg néhány általános rendelkezéssel:

- Aki ugyanazon biztosítási jogviszony alapján egyidejűleg táppénzre vagy baleseti táppénzre, csecsemőgondozási díjra, illetve gyermekgondozási díjra is jogosult, választása szerint – az e törvényben foglalt kivételekkel – csak az egyik ellátást veheti igénybe. **[39. § (1) bek.]**
- Aki ugyanazon gyermek jogán egyidejűleg gyermekgondozást segítő ellátásra, gyermeknevelési támogatásra (a továbbiakban együtt: gyermekgondozási támogatás) és az (1) bekezdés szerinti ellátásokra is jogosult, választása szerint csak az egyik ellátást veheti igénybe, kivéve azt a személyt, aki gyermekgondozási támogatás, illetve gyermekgondozási díj, örökbecsületi díj igénybevétele mellett munkát vállal és keresőképzetlenségére tekintettel táppénzre vagy baleseti táppénzre jogosult. **[39. § (2) bek.]**
- Ha a szülők a közös háztartásukban élő gyermekük után egyidejűleg jogosultak táppénzre, csecsemőgondozási díjra, gyermekgondozási díjra, valamint gyermekgondozási támogatásra, választásuk szerint – a (7) bekezdésben foglaltakat kivéve – az ellátást csak az egyik szülő veheti igénybe. **[39. § (3) bek.]**

Csecsemőgondozási díj

Ki jogosult csecsemőgondozási díjra?

- Csecsemőgondozási díjra jogosult az a nő, aki a gyermeke születését megelőző két éven belül 365 napon át biztosított volt, és akinek a gyermeke
 - a) a biztosítás tartama alatt vagy a biztosítás megszűnését követő negyvenkét napon belül születik, vagy
 - b) a biztosítás megszűnését követően negyvenkét napon túl balesetitáppéNZ folyósításának az ideje alatt vagy a folyósítás megszűnését követő huszonnyolc napon belül születik. **[40. § (1) bek.]**
- A szülő nő csecsemőgondozási díjra való jogosultsága legkésőbb a gyermek születésének napjával, koraszülött gyermekekre tekintettel a szülési szabadság első napjával nyílik meg. **[40. § (1a) bek.]**
- A csecsemőgondozási díjra jogosultsághoz szükséges előzetes 365 napi biztosítási időbe be kell számítani
 - a) a biztosítás megszűnését követő baleseti táppéNZ, csecsemőgondozási díj, örökbefogadói díj, gyermekgondozási díj – kivéve a 42/E. § alapján megállapított gyermekgondozási díj – folyósításának az idejét,
 - b) köznevelési intézmény, a szakképző intézmény vagy a felsőoktatási intézmény nappali tagozatán egy évnél hosszabb ideje folytatott tanulmányok idejéből 180 napot,
 - c) a rehabilitációs ellátás folyósításának idejét. **[40. § (2) bek.]**
- A csecsemőgondozási díj a szülési szabadságnak megfelelő időtartamra jár. A csecsemőgondozási díj legfeljebb a gyermek születését követő 168. napig jár, kivéve a jogszabály szerint a koraszülött gyermekek esetében a szülési szabadságra vonatkozó rendelkezés alkalmazásakor. Ha a csecsemőgondozási díj iránti kérelem a szülés várható időpontját megelőző 28 napnál korábban kerül benyújtásra, akkor a kérelem elbírálására vonatkozó határidő a szülés várható időpontját megelőző 28. napon kezdődik. **[40. §(3) bek.]**
- Az (1) bekezdésben foglaltakon túl csecsemőgondozási díjra – az (5) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – jogosult
 - a) az a nő, aki a csecsemőt örökbefogadási szándékkal nevelésbevette,
 - b) az – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvtv.) 5. § sz) pontja szerinti – családba fogadó gyám, aki a csecsemőt végleges döntés alapján gondozza,
 - c) a csecsemőt gondozó vér szerinti apa, ha a gyermeket szülő nő az egészségügyi szolgáltató által – az e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározott adattartalmú nyomtatvány szerint – igazoltan, az egészségi állapota miatt kikerül abból a háztartásból, ahol a gyermeket gondozzák,
 - d) a csecsemőt gondozó vér szerinti apa, ha a gyermeket szülő nő meghal,
 - e) az a férfi, aki a csecsemőt örökbefogadási szándékkal nevelésbe vette, ha a gyermeket vele együtt örökbe fogadni szándékozó nő az egészségügyi szolgáltató által – az e törvény végrehajtására kiadott kormányren-
- A szülő a különböző korú gyermekei jogán a gyermekgondozást segítő ellátást és az (1) bekezdés szerinti ellátásokat egyidejűleg is igénybe veheti. **[39. § (4) bek.]**
- Ha a szülő különböző korú gyermekeire tekintettel az egyik gyermeke után jogosult csecsemőgondozási díjra, örökbefogadói díjra vagy gyermekgondozási díjra, akkor a másik gyermeke jogán járó csecsemőgondozási díjat, örökbefogadói díjat vagy gyermekgondozási díjat egyidejűleg is igénybe veheti. **[39. § (5) bek.]**
- Ha a szülők a közös háztartásban élő gyermekeik jogán egyidejűleg gyermekgondozási támogatásra, illetve az (1) bekezdés szerinti ellátásokra is jogosultak, választásuk szerint – kivéve a (7) bekezdésben foglaltakat – a gyermekek után járó ellátásokat csak az egyik szülő veheti igénybe. **[39. § (6) bek.]**
- A közös háztartásban élő gyermek jogán – választásuk szerint – a szülők valamelyike gyermekápolási táppéNZre szerezhet jogosultságot. **[39. § (7) bek.]**

deletben meghatározott adattartalmú nyomtatvány szerint – igazoltan, az egészségi állapota miatt kikerül abból a háztartásból, ahol a gyermeket gondozzák,

- f) az a férfi, aki a csecsemőt örökbefogadási szándékkal nevelésbe vette, ha a gyermeket örökbe fogadni szándékozó nő meghal,
- g) az a férfi, aki a csecsemőt egyedül vette örökbefogadási szándékkal nevelésbe,
- h) a csecsemőt gondozó vér szerinti apa, ha a gyermeket szülő nő szülői felügyeleti joga megszűnt. **[40. § (4) bek.]**

Mikortól és meddig jár a csed?

A csecsemőgondozási díj

- a) a (4) bekezdés a) és g) pontja szerinti esetben a gyermek gondozásba vételének napjától,
- b) a (4) bekezdés b) pontja szerinti esetben a gyám kirendelésének napjától,
- c) a (4) bekezdés c) és e) pontja szerinti esetben az igazoláson feltüntetett naptól a gyermeket szülő nő – igazolás szerinti – egészségi állapotának fennállásáig,
- d) a (4) bekezdés d) és f) pontja szerinti esetben az elhalálozás napjától
- e) a (4) bekezdés h) pontja szerinti esetben attól a naptól, amikortól a szülő nő felügyeleti joga megszűnt a gyermek születését követő 168. napig jár, ha a (4) bekezdés a)–h) pontja szerinti feltételek bármelyikének bekövetkezése napján az (1) bekezdésben meghatározottak a (4) bekezdés alapján jogosult személy tekintetében fennállnak. **[40. § (5) bek.]**

Kinek nem jár a csed?

- Nem jár csecsemőgondozási díj a biztosítottnak
 - a) a szülési szabadságnak arra a tartamára, amelyre a teljes keresetét megkapja,
 - b) ha bármilyen jogviszonyban – ide nem értve a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban végzett tevékenységet – keresőtevékenységet folytat. **[41. § (1) bek.]**
- Annak a biztosítottnak, aki a keresetét részben kapja meg, csak az elmaradt keresete után jár csecsemőgondozási díj. **[41. § (2) bek.]**
- Az (1) bekezdés b) pontja alkalmazásában nem minősül keresőtevékenységnek az ellátásra való jogosultság kezdőnapját megelőzően végzett tevékenységből származó jövedelem – ideértve a szerzői jog védelme alatt álló alkotásért járó díjazást és a személyijövedelemadó-mentes tiszteletdíjat is –, ha az az ellátás folyósításának ideje alatt kerül kifizetésre. **[41. § (3) bek.]**

Közeledünk a kérdés megválaszolásához

A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény végrehajtásáról rendelkező 217/1997. (XII. 1.) Korm.-rendelet értelmező rendelkezései között a kereső tevékenységet a következőképpen határozza meg:

1. § (2) * E rendelet alkalmazásában

p) * **keresőtevékenység:** a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Tbj.) 5. §-ában meghatározott biztosítási jogviszonyban, valamint egyszerűsített foglalkoztatás keretében végzett személyes tevékenység.

A Tbj. 5. § (1)–(3) bekezdése sorolja fel ki minősül biztosítottnak, és a felsorolásban az 5. § (1) bekezdés g. pontja nevesíti a megbízási szerződést is.

5. § (1) E törvény alapján biztosított g) **a díjazás ellenében munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében (megbízási szerződés alapján, egyéni vállalkozónak nem minősülő vállalkozási jogviszonyban) személyesen munkát végző személy** – a külön törvényben meghatározott közérdekű önkéntes tevékenységet végző személy kivételével –, amennyiben az e tevékenységből származó, tárgyhavi járulékalapot képező jövedelme eléri a minimálbér harminc százalékát, illetőleg naptári napokra annak harmincad részét,

A (2) bekezdés pedig hosszan sorolja fel, hogy az (1) bekezdés g) pontjában foglaltakon túl, ki minősül munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében munkát végző személynek.

A felsorolást területi korlátok miatt nem tudom ismertetni.

Összegezve:

- a csed mellett tilos a keresőtevékenység,
- míg a gyed és a gyés folyósítása alatt a kismama már szabadon dönthet arról, hogy teljes idejét a gyermekének szenteli (tehát marad fizetés nélküli szabadságon), vagy esetleg már teljes vagy részmunkaidőben (akár további foglalkoztatónál) munkát végez.

Összeállította
dr. Selmečiné dr. Csordás Mária
munkajogász, vezető jogtanácsos
ILO-közvetítő és döntőbíró

Üdülés Balatonbogláron és Harkányban

Egész nyáron várja a pedagógus kollégákat és családjukat a balatonboglári Mediterrán Ház és a harkányi Tóparti Csend üdülő.

Az üdülőekben 2 felnőtt és 2 gyermek fér el kényelmesen.

A balatonboglári szállás: első osztályú, új építésű ingatlan. 2 szobával, színes tv-vel, beépített konyhával, főzéshez szükséges edényekkel, fürdőszobával, terasszal rendelkezik.

➤ **Egy turnus 7 nap (6 éjszaka)**

- Üdülőjegy ára 7 napra:
90.000,- Ft + 450,-Ft/éj/fő idegenforgalmi adó
(18 év alatti gyermek után nem kell fizetni).

A harkányi üdülő 39 m²-es (két szoba, konyha, fürdőszoba, erkély), elegánsan berendezett (beépített konyha, főzéshez szükséges edények, színes tv áll a vendégek rendelkezésére).

Az üdülő kb. 200 méterre van a fürdőtől.

➤ **Az üdülési turnusok nyári időszakban 8 naposak.**

- Üdülőjegy ára 8 napra:
 - PSZ tagoknak: 2/2 fő részére: 60.000,- Ft.
 - 2/1 fő részére: 55.000,- Ft.
 - Nem szakszervezeti tagoknak:
2/2 fő részére: 70.000,- Ft.

Az árak az idegenforgalmi adót nem tartalmazzák, melynek összege 2020-ban 500,-Ft/fő/éjszaka.

JELENTKEZÉSI HATÁRIDŐ: folyamatos

A jelentkezés után részletes tájékoztatót küldenek. Kériük a lakcímet, telefonszámot, e-mail címet, a szakszervezeti tagkártya számot, illetve hány felnőtt és gyermek számára igénylik a beutalót.

A jelentkezéseket a megyei szervezet címére várják!

Pedagógusok Szakszervezete Tolna Megyei Szervezete
Fülöpné Szűcs Mária megyei elnök
7100 Szekszárd, Arany János u. 17–21.
Web: www.psz-tolna.hu E-mail: fulopne@psz-tolna.hu
Tel/Fax: 74/411-263; Tel: +36-20/9729-312

Értesülj elsőként a téged érintő változásokról!
Használd ki a kedvezmények adta lehetőségeket!
Segítsd munkánkat tapasztalatoddal, véleményeddel!

REGISZTRÁLJ, ÉS TÖLTSD LE A PSZ APPJÁT INGYEN!

Miért?

Érdekel a többi iskolában dolgozó kollégád véleménye?
Meggitatnád az iskolát felkavaró rendkívüli események hatását?
Kíváncsi vagy az oktatást, iskolai életet befolyásoló hírekre?
Tudni akarsz, mi foglalkoztatja szülő társaidat?

 www.pedagogusok.hu

PSZ-tagként még több információhoz juthatsz, még több segítséget kaphatsz!

Még nem vagy a Pedagógusok Szakszervezete tagja?

Csatlakozz hozzánk! Szakmai segítséget, jogi védelmet, üdülési lehetőséget adunk. Legyél a PSZ tagja, mert együtt erősebbek vagyunk!

Az app segítséget nyújt: szülőknek, tanároknak és bárkinek, akit érdekel, mi történik az oktatásban, milyenek az iskolák mindennapjai.

Értesülhetsz a nyilvános akciókról, eseményekről, fővárosi és vidéki fórumokról, tüntetésekről. Olvashatsz az oktatást befolyásoló tényezőkről, problémákról, jogszabályokról, rendelkezésekről, tájékozódhatsz a legfontosabb napi hírekről. Egy-egy témában vitafórum indul.

Ha tagja vagy a Pedagógusok Szakszervezetének

- megtalálhatod a kedvezményeket
- kapcsolatba léphetsz a szakszervezeti tagokkal
- részt vehetsz a PSZ által indított szavazásokon
- fellapozhatod telefonon a Pedagógusok Lapját

Alakítsunk ki közös véleményt a közoktatást érintő kérdésekben. Szükségünk van a segítségedre, szólj hozzá!

A Fórum két aktuális témája:

>>Mi a helyzet a távoktatással (digitális oktatással)?

>>Milyen munkajogi problémák merültek fel az otthoni munkavégzéssel kapcsolatban?

További információért keresd megyei szervezetedet!